

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 28Csp/143/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119211203
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Szántaiová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3119211203.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom JUDr. Martou Szántaiovou v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, Majerníkova 3479/3A, Bratislava-mestská časť Dúbravka, proti žalovanej: W. A., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XXX, prechodne bytom K. cesta XXX/X, P., o zaplatenie 89 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 89 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 89 eur od 04.12.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanej súd náhradu trov konania n e p r i z á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť zostatok istiny úveru vo výške 89 eur, odplatu vo výške 27,72 eur, zmluvný úrok 41,70 % ročne, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, poplatok za upomienky vo výške 180 eur, zmluvnú pokutu vo výške 33 eur a na náhradu trov konania. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že dňa 03.12.2015 uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 99 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom. Odplata bola dohodnutá v sume 27,72 eur a úrok vo výške 41,70 % ročne z poskytnutého úveru. Termín konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý na 03.12.2016. V zmysle všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, sa žalobca a žalovaná dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v dohodnutej lehote, žalovaná sa zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33 eur. Žalovaná nespĺnila riadne a včas svoj záväzok. Z každú zaslaná upomienku sa žalovaná zaviazala uhradiť sumu 30 eur, t.j. celkom vo výške 180 eur. Žalovaná uhradila žalobcovi len sumu istiny 10 eur.

2. Písomným podaním zo dňa 27.01.2020 žalobca zobral pred vydaním platobného rozkazu žalobu v časti o zaplatenie odplaty vo výške 27,72 eur, poplatku za upomienky vo výške 180 eur a zmluvného úroku vo výške 41,70 % ročne zo sumy 99 eur od 03.12.2015 do 04.05.2016, zo sumy 89 eur od 05.05.2016 do zaplatenia späť. K zmluvnej pokute uviedol, že Žalobca žalovanú riadne oboznámil so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, a teda aj s príslušnými pokutami, ktoré bude musieť uhradiť v prípade, ak sa dlžník dostane do omeškania, pričom žalovaná pri podpise zmluvy o úvere prehlásila, že sa oboznámila a súhlasí s obsahom tejto zmluvy a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne potvrdil prevzatie zmluvy vrátane

všeobecných podmienok. Žalovaná preto už pri podpise zmluvy vedela, že v prípade ak si nebude plniť svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, tak sa suma, ktorú bude musieť vrátiť zvýši. Nejde o neprijateľné podmienky, ale o poplatky, ktoré sú v súlade so zákonom. V tejto súvislosti je potrebné ďalej zdôrazniť, že zmluvná pokuta je fakultatívna náležitosť, ktorá nemusí byť priamo v zmluve zakotvená, a je teda na dohode veriteľa a dlžníka, akým spôsobom si ju dojednávajú. Žalobca uvádza, že ide o jednorazové zmluvné pokuty, tvoriace paušalizovanú náhradu škody nezávislé na omeškaní. Zmluvná pokuta je dohodou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti a zaťažuje toho kto dohodnutú povinnosť porušil, t. j. dlžníka, a to aj keď veriteľovi nevznikla žiadna škoda. Porušenie povinnosti spočíva v tom, že dlžník nesplnil svoj dlh vôbec alebo riadne (LAZAR Ján a kol., Občianske právo hmotné, IURIS LIBRI, 2014, Bratislava, 2014). Zmluvná pokuta je tradične zaraďovaná medzi zabezpečovacie prostriedky a je charakteristická svojou zabezpečovacou funkciou (nie uhradzovacou). Žalobca má za to, že zmluvná pokuta nie je poplatkom ani úrokom zo zmluvy a preto nemožno poprieť Žalobcov nárok na úhradu zmluvnej pokuty, ktorá predstavuje zabezpečovací prostriedok. Žalobca preukázal, že žalovaná porušila zmluvné podmienky a je dlhodobo v omeškaní s úhradou istiny. Občiansky zákonník síce súdu priznáva moderačné právo, ktorým možno zmierniť neprímerane vysokú zmluvnú pokutu nie však ju úplne zamietnuť. Žalobca ďalej poukazuje na prehlásenie v spodnej časti zmluvy o úvere: „Dolupodpísaný spotrebiteľ vyhlasuje, že súhlasí s obsahom tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bol oboznámený so Všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne potvrdzuje prevzatie zmluvy o spotrebiteľskom úvere vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru a vyhlasuje, že informácie, ktoré poskytol veriteľovi pred uzatvorením tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sú pravdivé a že má právnu spôsobilosť v zmysle Občianskeho zákonníka na uzatvorenie tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere a že je schopný splácať dlžnú sumu v zmysle podmienok tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere.“ Žalovaná predmetné prehlásenie potvrdila samostatne svojim vlastnoručným podpisom. Pokiaľ žalovaná podpísala predmetné prehlásenie a zároveň na ďalšom mieste (hneď nad týmto prehlásením ďalším podpisom) podpísala aj zmluvu o úvere, nie je dôvod pochybovať o jeho vôli pristúpiť aj na všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru. Predmetné prehlásenie sa nachádza nad potvrdením o prevzatí peňažných prostriedkov, teda žalovanému muselo byť zrejmé, že takéto prehlásenie potvrdené jeho podpisom má právne následky tam určené. Rovnaké tvrdenia vo vzťahu k žalobcovi a zmluvnej pokute vo výške 33 eur konštatoval v odôvodnení Rozsudku Okresný súd Žiar nad Hronom, sp. zn. 24Csp/39/2019 zo dňa 18.6.2019. Žalobca tiež poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 43CoZm/1/2015 zo dňa 23.04.2015, podľa ktorého aj v bežnej obchodnej praxi žalobca pri uhradení zmeny požaduje jej vrátenie, aby nedošlo k jej zneužitiu a následne sa skartuje.

3. Žalobca ako dôkaz označil a predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 03.12.2015, všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru platné od 23.09.2015.

4. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

5. Podľa § 180 C.s.p. súd vec prejednal v neprítomnosti riadne a včas predvolaného právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti žalovanej, ktorá mala doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané, svoju neúčast' na pojednávaní však neospravedlnila ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žaloby a listinných dôkazov: zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 03.12.2015, všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru platné od 23.09.2015 a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Zo zmluvy označenej ako zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 03.12.2015 vyplýva, že túto zmluvu uzatvoril žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník. Obsahom záväzku žalobcu bolo poskytnúť v prospech žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 99 eur. Žalovaná sa zaviazala vrátiť sumu 99 eur, ďalej odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok v sume spolu 69 eur, t.j. zaviazala sa vrátiť sumu 168 eur. Odplata pri poskytnutí finančných prostriedkov bola v sume 27,72 eur, čo predstavuje RPMN 28 %, ktorá sa vypočítava v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ

berie podľa zmluvy na vedomie. Úrok bol v sadzbe 41,70 % ročne z poskytnutého úveru a predstavoval sumu 42,28 eur. Priemerná hodnota RPMN bola uvedená 23,66 %. Žalovaná sa zaviazala finančné prostriedky vrátiť, ak nie je dohodnuté inak, do 03.12.2016, ktorý dátum bol dohodnutý aj ako termín konečnej splatnosti úveru.

8. V zmluve sa uvádza, že zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čistku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33 eur. Spotrebiteľ sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30 eur, a to do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.

9. V bode 06. Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, RPMN podľa zmluvy bola vypočítaná rovnicou podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorá kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov úveru na jednej strane a výšku odplaty na strane druhej, a to nasledovne: Pri výpočte RPMN sa vychádza z predpokladu, že zmluva zostane platná dohodnutý čas a že veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve. Predpoklady pre výpočet RPMN sú celková výška úveru, výška odplaty a termín splátky istiny a odplaty (s výnimkou úroku, notárskych poplatkov, poplatkov za nedodržanie záväzkov ustanovených v zmluve a iných poplatkov, kde ich zahrnutie do RPMN vylučuje všeobecne záväzný právny predpis).

10. Podľa § 497 Obch. zák. zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obch. zák. touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

13. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

14. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

15. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom

finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

16. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

17. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Obč. zák. v znení účinnom v čase uzavretie zmluvy o úvere /ďalej len „Obč. zák.“/ Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 1, 5 Obč. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Obč. zák. ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

20. Podľa § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

21. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.02.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Po čiastočnom späťvzátí žaloby pred vydaním platobného rozkazu zostalo predmetom konania zaplatenie sumy 89 eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 89 eur od 03.12.2016 do

zaplatenia a zmluvnej pokuty vo výške 33 eur. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca a žalovaná uzavreli zmluvu o úvere. Zmluva o úvere je upravená v § 497 Obchodného zákonníka a z obsahu uzavretej zmluvy vyplýva záväzok žalobcu ako veriteľa poskytnúť žalovanej ako dlžníkovi úver v dojednanej sume a záväzok žalovanej vrátiť žalobcovi istinu úveru spolu s dohodnutým úrokom. Skutočnosť, že v prípade zmluvy o úvere sa jedná o tzv. absolútny obchod v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka nemá vplyv na to, že ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka. Na uvedenú zmluvu sa vzťahuje aj zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože veriteľ poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovanej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, pričom opak žalobca netvrdil, a ani nepreukazoval.

24. V konaní nebolo sporné uzatvorenie zmluvy so žalovanou ani čerpanie finančných prostriedkov v tvrdenej výške 99 eur žalovanou a ani to, že žalovaná uhradila žalobcovi len sumu 10 eur.

25. Keďže súd ustálil, že zmluva uzatvorená so žalovanou je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vzťahuje sa na ňu zákon č. 129/2010 Z.z., súd najprv preskúmal, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky povinné náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 tohto zákona, účinného v čase jej uzavretia. Podľa názoru súdu nie je v zmluve jednoznačne, zrozumiteľne a správne vymedzená náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i) zák. č. 129/2010 Z.z., keďže v zmluve uvedená úroková neodzrkadľuje skutočnú výšku úrokovej sadzby a spôsob jej výpočtu skresľuje skutočnú výšku úrokovej sadzby. Vzhľadom na to, že v úverovom vzťahu je primárnou odplatom za poskytnuté peňažné prostriedky úrok, sa súd nemohol stotožniť s konštrukciou vytvorenou žalobcom v zmluve, že úrok nie je odplatom z poskytnutých peňažných prostriedkov. Táto konštrukcia žalobcu odporuje základnej povahe úrokov. Žalobca nelogicky a v rozpore so základnou funkciou úrokov rozčlenil celkové náklady, ktoré musela žalovaná nad rámec úverovej istiny vynaložiť, na odplatu za peňažné prostriedky (27,72 eur) a na úroky (41,28 eur), hoci len úroky sú odplatom za požičanie peňazí. Súd v tejto súvislosti poukazuje na § 1 ods. 1 nariadenie vlády 87/1995 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplátne plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Aj z tohto ustanovenia vyplýva, že samotný zákon subsumuje pod pojem „odplata“ aj úroky, a pokiaľ žalobca odplatu poňal ako samostatný nárok odlišný od úrokov, potom takáto konštrukcia znemožňuje spotrebiteľovi jednoznačne a určito zo zmluvy zistiť, aká je vlastne skutočná výška odplaty. Žalobca uviedol úrokovú sadzbu v zmluve vo výške 41,70 %, pričom táto zohľadňuje len úroky v sume 41,28 eur a nezohľadňuje to, že prakticky úrokom je aj odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov (27,752 eur), ktorú ale žalobca do výpočtu úrokovej sadzby 41,70 % nezahrnul, čím sa logicky úroková sadzba javí ako nižšia. Súčet úroku a odplaty predstavuje sumu 69 eur, ktorá sa rovná úroku 69,70 % ročne z poskytnutej istiny, čo je podľa ustálenej judikatúry úrok úveru v rozpore s dobrými mravmi.

26. S vyššie uvedeným neprípustným rozdelením nákladov spotrebiteľa na odplatu a úroky súvisí aj to, že zmluva neobsahuje, riadne nevymedzuje povinnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., a to RPMN. V zmluve o úvere sa totiž uvádza, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je 27,72 eur, čo predstavuje RPMN vo výške 28 %. Ďalej sa uvádza, že úrok je 41,70 % ročne, čo predstavuje sumu 41,28 eur. Súd na základe takého vymedzenia a výpočtu RPMN dospel k záveru, že zmluva neobsahuje ani správnu hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona. Totiž, takto v zmluve vymedzená RPMN 28 % zohľadňuje iba povinnosť žalovanej uhradiť istinu 99 eur a odplatu 27,72 eur, no nezohľadňuje povinnosť žalovanej zaplatiť aj úroky z úveru 41,28 eur. Zákonnou povinnosťou veriteľa je uviesť v zmluve všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, veriteľ si preto nemôže vyberať, ktoré čiastkové nároky na úroky a poplatky do základu pre výpočet RPMN zahrnie, a ktoré nie. To, že do RPMN neboli zahrnuté úroky je zrejme aj z bodu 06. všeobecných podmienok poskytnutia úveru. RPMN uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere vo výške 28 % nezodpovedá povinnosti žalovaného zaplatiť za poskytnutie úveru okrem odplaty 27,72 eur aj 41,28 eur, spolu 69 eur, pri zohľadnení ktorých by výška RPMN poskytnutého úveru predstavovala vyššiu hodnotu.

27. Vzhľadom na uvedené sa z dôvodu absencie uvedených náležitostí považuje poskytnutý úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona za bezúročný a bez poplatkov, a preto možno žalobcovi priznať len čistú nesplatenú istinu (v zmysle upraveného petitu žaloby po čiastočnom späťvzati žaloby) bez

úrokov, poplatkov, po odčítaní žalovanou realizovaných platieb. Žalovaná čerpala úver vo výške 99 eur, z ktorého uhradila celkovo sumu 10 eur, pričom výšku úhrad súd určil podľa tvrdení uvádzaných v žalobe (ktoré žalovaná nerozporovala). Žalovaná istina tak po započítaní úhrad predstavuje sumu 89 eur (ako to vyplýva i z petitu žaloby a spôsobu uplatnenia úrokov z omeškania). Vzhľadom na skutočnosť, že súd nezistil, že by žalovaná túto sumu uhradila, súd v tejto časti žalobe vyhovel.

28. Ďalej si žalobca žalobou uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 33 eur, a to na základe vyššie citovaného ustanovenia zmluvy. Súd dojednanie o zmluvnej pokute v bode 3 zmluvy, pri ktorom vzhľadom na jeho obsah a spôsob zakomponovania do formulára zmluvy nemožno mať pochybnosti, že bolo veriteľom vopred pripravené bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť obsah tohto dojednania alebo ho vylúčiť, považuje za neplatné, nakoľko sa podľa § 53 ods. 1 a 5 Obč. zák. jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. V tejto časti navyše žaloba žalobcu zjavne obchádza zákonný zákaz vyplývajúci z § 53a Obč. zák., čo samo osebe zakladá dôvod na jej zamietnutie v uvedenej časti. V súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu na túto zmluvnú pokutu preto súd dáva do pozornosti, že už vo výroku rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp/133/2019 zo dňa 14.10.2019 bola totožná zmluvná podmienka o zmluvnej pokute v zmluve žalobcu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rovnako ako neprijateľnú zmluvnú podmienku vyhodnotil ju napr. aj Okresný súd Lučenec vo veci žalobcu sp.zn. 12Csp/66/2019 zo dňa 24.10.2019 alebo Okresný súd Spišská Nová Ves vo veci žalobcu sp.zn. 2Csp/89/2019 zo dňa 17.10.2019. Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Obč. zák., pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa.

29. Súd sa plne stotožňuje s vyššie uvedeným právoplatným posúdením uvedeného dojednania ako neprijateľného a absolútne neplatného aj s jeho dôvodmi ktoré žalobcovi musia byť známe nakoľko aj v hore vedených sporoch bol stranou sporu. Uvedené ustanovenie o zmluvnej pokute súd nepovažoval za individuálne dojednané, nakoľko bolo predtlačené vo formulárovej zmluve v rámci bodu 3 zmluvy bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť obsah daného dojednania alebo ho zo zmluvy vylúčiť (napr. v podobe vyznačenia alternatívy súhlasím- nesúhlasím). Žalobca platnosť dojednania o zmluvnej pokute obhajoval tvrdením, že žalovaná bola riadne oboznámená so zmluvou vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, a teda aj s príslušnými pokutami, ktoré bude musieť uhradiť v prípade, ak sa dostane do omeškania, pričom pri podpise zmluvy prehlásila, že sa oboznámila s obsahom zmluvy a súhlasí s ním vrátane Všeobecných podmienok. Poukazoval na podpis žalovanej na zmluve a prehlásenie v spodnej časti zmluvy o úvere, že bola oboznámená so všetkými jej časťami, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. V ustanovení § 53 ods. 3 Obč. zák. je zakotvená vyvrátená právna domnienka, že každá zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom sa nepovažuje, pokiaľ nie je poskytnutý dôkaz o opaku, za dojednanú individuálne, ale sa považuje za štandardnú (adhéznú) zmluvu. Túto domnienku nie je povinný vyvracať spotrebiteľ, ale dodávateľ. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, že by tieto zmluvné podmienky boli individuálne vyjednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). S výnimkou údajov o individualizácii úveru (aká bude jeho výška, výška odplaty, RPMN, termín konečnej splatnosti, alebo potvrdenie o spôsobe poskytnutia úveru) spotrebiteľ nijako nemohol ovplyvniť obsah zmluvy, všetky ostatné časti zmluvy vrátane dojednania o zmluvnej pokute sú dodávateľom vopred pripravené bez možnosti ich vylúčiť, alebo ovplyvniť ich obsah. Preto nemožno urobiť iný záver ako ten, že nešlo o individuálne dojednanie, ale o vopred predformulované dojednanie s ktorými súhlas či nesúhlas mohol spotrebiteľ vyjadriť len tak, že zmluvu ako celok buď akceptovať bude alebo nie. Dôkaz individuálneho vyjednanie už potom v žiadnom prípade nemožno vyvodiť z toho, že spotrebiteľ zmluvu podpísal, teda súhlasil s ňou, čím tu žalobca hlavne argumentoval, keďže taký záver by celú úpravu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok a ich individuálneho vyjednanie či nevyjednanie v prípade písomných, teda vždy spotrebiteľom podpísaných zmlúv robil nepoužiteľnou. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení.

30. V danom prípade súd považoval zmluvnú pokutu vo výške 33 eur (teda tretiny istiny úveru) za neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením záväzku (§ 53 ods. 3 písm. k) Obč. zák.). Nemožno navyše pri posúdení primeranosti jej výšky obísť to, že zmluvná pokuta bola tu dojednávaná popri odplate a úroku spolu vo výške až 69,70 % poskytnutého úveru. Teda za jeden rok mala žalovaná vrátiť pri poskytnutej sume 99 eur sumu až 69 eur, teda istinu úveru so 69,70 % odplatom. Platnosť dojednania o zmluvnej pokute treba posudzovať k momentu jeho uzavretia, preto ak zmluvná pokuta dojednaná bola popri tak vysokej odplate a navyše k tomu ešte spolu s 30 eurovými sankčnými poplatkami za upomienky, ide v čase uzavretia zmluvy (bez ohľadu na až následné hodnotenie úveru súdom ako bezúročného a bezpoplatkového) o zjavne neprijateľné sankcionovanie a dojednanie. Žalobca tak v prípade nevrátenia úveru sankcionuje spotrebiteľa zmluvnou pokutou, ktorej platnosť sa snaží obhájiť tým, že je jednorazová, paušálna, no v skutočnosti účtuje si ako ďalšiu sankciu na základe rovnakého dojednania za každú upomienku sumu 30 eur, ďalej úrok z omeškania. Takto dojednané sankcionovanie v momente uzavretia zmluvy podľa názoru súdu je neprijateľné, nevyvážené, a nemôže obstať. V danom smere sa súd nestotožnil s odôvodnením práva žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty.

31. Keďže súd dané ustanovenia zmluvy posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka, je toto ustanovenie neplatné. Neplatné ustanovenie, t.j. ustanovenie v časti zmluvnej pokuty súd nemôže moderovať. Vo vzťahu k poukazu žalobcu na rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn.24Csp/39/2019, ktorý má podporovať jeho názor o platnosti dojednania o zmluvnej pokute súd uvádza, že žalobca síce logicky poukázal len na také (jedno) rozhodnutie, ktoré podporuje jeho názor, avšak toto rozhodnutie nepredstavuje „ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít“ (článok 2 ods. 2 základných princípov C.s.p.), nakoľko v množstve iných rozhodnutí súdov Slovenskej republiky týkajúcich sa žalobcu možno nájsť práve opačné závery s ktorými sa stotožňuje aj tunajší súd. Na základe uvedených skutočností súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol ako nedôvodnú.

32. Žalobca si ďalej uplatnil úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 116,72 eur od 03.12.2016 do zaplatenia. Konečná splatnosť úveru nastala v zmysle ustanovení zmluvy dňa 03.12.2016, a teda žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou priznanej istiny (vo výške 89 eur) dňom nasledujúcim po tomto dni, teda dňa 04.12.2016. K tomuto dňu ako k prvému dňu omeškania výška zákonných úrokov z omeškania podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. predstavovala 5 % ročne. Súd preto priznal úroky z omeškania v sadzbe 5 % ročne z dlžnej priznanej istiny od 04.12.2016 do zaplatenia. Vo zvyšku žiadaných úrokov z omeškania (zo sumy 27,72 eur a od 03.12.2016) súd žalobu zamietol.

33. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. Žalobca sa domáhal celkovo zaplatenia sumy 89 eur s úrokom z omeškania a zaplatenia zmluvnej pokuty 33 eur. Za úspech žalovanej možno považovať aj tú časť, v ktorej žalobca zobral žalobu späť, a to v časti o zaplatenie odplaty vo výške 27,72 eur, poplatkov za upomienky vo výške 180 eur a zmluvného úroku vo výške 41,70 % ročne bez uvedenia dôvodu Procesné zavinenie na zastavení predmetnej časti konania nesie v tejto časti teda žalobca. Za úspech žalovanej sa považuje aj zamietnutie žaloby v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 33 eur a časti úrokov z omeškania (priznané zo sumy 89 eur namiesto uplatnenej sumy 116,72 eur a priznané od 04.12.2016 namiesto od 03.12.2016). Žalovaná bola teda v konaní úspešnejšia a preto má nárok na náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie. Z dôvodu, že žalovanej preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol tak, že výrokom rozsudku vyslovil, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1, 2 C.s.p. v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Náležitnosťou podania urobeného v prebiehajúcom konaní je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p. sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.